

Kerkberichten

PROTESTANTSE GEMEENTE MAAS-HEUVELLAND EN EIJDEN

Februari - Maart 2021

retouradres: Ceresstraat 228, 6291 XZ Vaals

Colofon

Kerkberichten verschijnt zes keer per jaar als kerkblad voor de Protestantse Gemeente Maas-Heuvelland en de Protestantse Gemeente Eijsden. Het is een uitgave van de Protestantse Gemeente Maas-Heuvelland.

Abonnementen per jaar: binnenland 19,-/buitenland 30,-/emailabonnement 7,50. Advertentietarieven op aanvraag (tussen 50 en 125). De volgende uitgave verschijnt op 2 april 2021 en bestrijkt de periode van 2 april tot 3 juni. Kopij hiervoor dient uiterlijk 14 maart 2021 a.s. aangeleverd te worden bij uw redacteur ofwel via redactiepm@hotmail.com

Voorwoord

Natuurlijk weten we al een tijdje dat we een nieuwe dominee hebben, Iris van der Heul. In dit nummer stelt zij zichzelf voor. Zie het als een ontmoeting op papier. Fysieke ontmoetingen zullen helaas beperkt blijven of helemaal niet kunnen, maar er zijn toch mogelijkheden om met haar kennis te maken.

De maanden februari en maart zijn maanden waarin we nog in de wintersfeer zitten en toch ook al aan de lente kunnen denken. Hoe deze maanden zullen verlopen, weten we uiteraard niet en dat wordt ook nog eens bemoeilijkt door, nog steeds, de coronacrisis. We ervaren de leegte die ze veroorzaken. Ds. Harrie de Reus omschrijft de periode tussen de zondagen van Epifanie en de Veertigdagentijd als een lege periode die nog versterkt wordt doordat we elkaar niet kunnen 'ont-moeten' in de kerk. Het is als een 'voorvasten', zoals de drie zondagen voor de Veertigdagentijd genoemd werden. De tijd van bezinning zal 'niet alleen een verstilde tijd zijn, maar ook letterlijk een stille tijd vanwege de maatregelen rond corona'.

De coronamaatregelen werk(t)en ook in de hand dat er 'bubbels' ontstaan. Ieder in zijn eigen bubbel met zijn eigen theorieën over bepaalde zaken. Is dat iets van nu of was dat vijftig jaar geleden ook al zo? Ds. Ruud Foppen 'ontleedt' de bubbels en schuwt niet vragen te stellen bij de 'eigen kerkbubbel'.

Gelukkig ligt niet alles stil. Ik wil u vooral wijzen op de Webinars Groene Kerken. Als er een ding is wat in de afgelopen maanden duidelijk is geworden, is dat het milieu en het klimaat geprofiteerd hebben van de lockdowns. Om vast te houden wat ze opgeleverd hebben, is onze inzet nodig. De actie Groene Kerken wil daarin bijdragen. Die inzet geldt ook voor de projecten van de diaconie. De lockdowns hebben gezorgd voor minder inkomsten, terwijl die juist nu zo broodnodig zijn. De oproep van de diaconie moet eenieder ter harte gaan.

Waar de een in deze tijden leegte ervaart, gemis, ziet de ander lichtpuntjes. Die twee kanten vindt u in dit nummer van Kerkberichten. Blijf in elk geval naar elkaar omzien!

Marije Bijleveld

Voor(r)uitblik

Ds. Harrie de Reus

Waar komen we vandaan, en waar zijn we naar onderweg? Kerkelijk gezien dan. Dat is zo'n beetje de vraag die ik me bij het schrijven van dit stukje voor ogen hou.

Waar we vandaan komen, daar zitten we bij het verschijnen van deze editie van Kerkberichten nog in: de zondagen na Epifanie. Zo worden ze geteld en benoemd in deze wat lege periode tussen Epifanie en de Veertigdagen. Een leegte die allengs groter werd toen bij een toch al lege kerk ook de zang verstomde. Dat vraagt creativiteit en inbeeldingsvermogen van diegenen die dan nog wel uitvoering aan de dienst mogen geven, al worden dat er zo ook steeds minder. Bovendien vraagt het ook het nodige uithoudingsvermogen van diegenen die zo graag naar de kerk komen, die er zo graag samen zingen, die er zo graag anderen ontmoeten. De kerk als plek om te 'ontmoeten' in letterlijke zin: je hoeft er even niets – kom zoals je bent en wees welkom.

In dat verband kan ook worden genoemd, dat de drie zondagen vóórdát de veertig dagen naar Pasen toe beginnen, vroeger de 'voorvasten' werden genoemd. Ze hebben de namen: septuagesima (70ste), sexagesima (60ste) en quinquagesime (50ste). Liturgisch telwerk, dat vermoedelijk teruggaat op bijbelteksten die te maken hebben met de ballingschap. Daarin worden namelijk zeventig jaren genoemd voor de duur van die harde tijd. Onze lockdown en alle beperkingen daarbij zullen nu ook weer niet zo lang duren, maar je merkte hoe de duiding van het kerkelijk jaar ineens meeklinkt in de duiding van de tijd waarin we zitten: een harde tijd, waar hopelijk bij het verschijnen van deze Kerkberichten weer de nodige versoepelingen in zijn aangebracht.

Al eeuwenlang is de tijd rondom Pasen een tijd van bezinning. Dat zal dit jaar niet anders zijn. Evenals vorig jaar zullen de veertig dagen niet alleen een verstilde tijd zijn, maar ook letterlijk een stille tijd vanwege de maatregelen rondom corona.

"Het is ons een beproeving geworden, deze hele pandemie."

Met dat verschil dat voor veel mensen de stilte zwaar zal zijn en het verlangen op te staan des te groter. In die zin biedt deze periode ook de mogelijkheid om niet alleen woorden van verstilling, maar ook van verscherping en vertroosting te vinden. Hopelijk kan de kerk daar nog steeds een plek voor zijn, ook als we daar nu nog steeds niet zorgeloos kunnen samenkomen.

Met de Aswoensdag begint deze eigenlijke voorbereidingstijd voor Pasen. De bij ons verdwenen asritus herneemt de as van de palmen van de vorige Palmzondag. Wat symbolisch is dat dit jaar dan, zeg, om de as van vorig jaar (toen we net de pandemie in waren gerold) te gebruiken. De tekst die bij dit ritueel klinkt ('Memento, homo, quod pulvis es, et in pulverem reverteris' – 'Gedenk, mens, dat je stof bent en tot stof zult wederkeren') geeft dieper dan anders aan hoe kwetsbaar een mensenleven en een samenleven is.

Het is ons een beproeving geworden, deze hele pandemie. Precies wat in de veertig dagen wordt gethematiseerd: crisis, heroriëntatie, boete en loutering, onderricht. Maar laat het dit jaar dan ook een weg zijn – naar toekomst ongezien!

"De grens tussen emotie en ratio lijkt vloeibaar geworden. Buikgevoel en nuchter nadenken zijn inwisselbaar."

Geen stolp of bubbel...

Komt het doordat ik inmiddels al redelijk op leeftijd ben? Zou ik vijftig jaar geleden verbaasd zijn geweest over dingen die we nu meemaken? Bijvoorbeeld dat wereldleiders hele vreemde dingen zeggen? En heel veel aanhangers hebben?

Leef ik nu onder mijn eigen beperkte en veilige stolp en begrijp ik niet wat daarbuiten gebeurt? Het kan natuurlijk zijn dat ikzelf een halve eeuw geleden ook al in een afgesloten bubbel leefde. Een andere bubbel van kritische jongeren, waarin bijvoorbeeld demonstraties georganiseerd werden tegen oorlog, tegen honger, tegen kernwapens. Daar zullen onder meer veel ouderen van toen ongetwijfeld verbaasd naar gekeken hebben. Dat zal wel, elke tijd heeft zijn eigenaardigheden.

Eigen waarheid

Toch lijkt het nu heel anders. Veel volgelingen van de vorige Amerikaanse president zijn er heilig van overtuigd dat er een vals spel werd gespeeld met hun grote idool. Hun overtuiging is echt en oprecht. Zij geloven dat hun leider de droom van het Grote Amerika door bedrog is afgenomen. Ik heb de indruk dat nooit eerder hele bevolkingsgroepen zo tegenover elkaar stonden en zo veel vertrouwen hadden in de eigen geselecteerde informatiekanalen. En dat er nauwelijks dwarsverbanden lijken te zijn. Dat ieder leeft in de eigen geïsoleerde waarheid, in zijn of haar eigen bubbel.

Feiten en fantasieën

Maar voor deze tegenstellingen hoeven we de oceaan niet over. Ik hoor van mensen met familie in Engeland, hoe pijnlijk de discussies en confrontaties waren over de zogenaamde Brexit. Hoe de scheidslijnen dwars door families liepen. Hoe blij men is dat hoe dan ook een nieuwe tijd aanbreekt. Hoe grote politiek je gewone leven kan beïnvloeden... En welke vreemde tegenstellingen maken we niet mee als het over corona gaat? Wonderlijke complottheorieën doen de ronde. De grens tussen emotie en ratio lijkt vloeibaar geworden. Buikgevoel en nuchter nadenken zijn inwisselbaar. Journalisten en onderzoekers worden in de verdachtenbank gezet.

Museum

Hoe zit het met onze eigen bubbel? Onze kerkbubbel. Is in maatschappelijk perspectief de kerk ook niet een soort eiland geworden, een afgesloten gebied voor dromers en bejaarden, gefundeerd op een oude complottheorie? Heeft de kerk in Europa meer te bieden dan het uitstellen van cultureel erfgoed? Heeft de kerk als museum voldoende reden tot voortbestaan? In verschillende werelddelen groeien kerk en christendom als kool, maar waarom zouden we geloven dat onze eigen kerkelijke instituties een gezonde toekomst hebben?

Door bubbels heen

Het is natuurlijk preken voor eigen parochie. Maar laten we dat museum eens binnengaan. Vinden we alleen gedateerde rommel? Ja, dat staat er ook, soms hoog opgetast en slecht verlicht. Je raakt bijna de weg kwijt. Soms moet je gericht zoeken, als naar een klein kunstwerk in het Louvre. Voor mij zijn het de verhalen. Beeldende verhalen die nooit vervelen. Die vanuit een andere wereld naar ons toekomen, dwars door de tijd en de cultuur en onze bubbels heen. Verhalen die telkens nieuwe betekenissen kunnen blootleggen. Verhalen die uitdagen en troosten. Ze zijn gebundeld in 66 boeken, een kleine bibliotheek, we noemen het daarom de bijbel.

Persoonlijke strijd

En elke keer dienen die verhalen zich opnieuw aan. Bijvoorbeeld op die eerste zondag van de veertig dagen (21 februari), als we alweer op weg naar Pasen gaan. Dan kiest het gemeenschappelijk leesrooster voor Marcus 1, 12-15, waar Jezus veertig dagen in de woestijn verblijft, terwijl 'hij door Satan op de proef

werd gesteld'. Marcus is als oudste evangelist kort en bondig. Hij laat het hierbij, al leeft Jezus 'te midden van wilde dieren', maar 'engelen zorgden voor hem'. Lucas zal later het verhaal opnieuw vertellen, via een dramatische ontmoeting met een heerschap die de hongerende kluisenaar brood belooft. Maar Jezus herinnert zich oude woorden: 'Er staat geschreven, we leven niet van brood alleen'. Dan volgen er weer verleidelijke beloften over wereldmacht en onschendbaarheid. Gewoon even het hoofd buigen, jezelf verloochenen en je hebt het gemaakt. Die confrontatie, die zo persoonlijke en actuele strijd, wat een verrassing om dat hier in dit stoffige museum terug te vinden.

Vanuit de stilte

In een paar zinnen schetst Marcus zijn verhaal. Lucas (4) werkt dit breder uit. De woestijn is de stilte, de eenzaamheid en de aanvechting, veertig dagen lang. Dan is het genoeg. De tijd is rijp. Het werk wacht. Hij begint in de stilte, in het luisteren, strijd en inkeer. Het is niet de rust na zware arbeid, het is omgekeerd de zware arbeid die volgt uit de stilte: 'Gesterkt door de Geest' keert hij terug. In die volgorde. Eerst stilstaan, onder ogen zien wat komen gaat, dan pas verder gaan. Niets verheven heiligheid en ivoren toren: hij is er te midden van de mensen en schuwt de confrontatie niet. Een actueel verhaal dat we nodig hebben. Een bevrijdend en genadig complot en geen stolp of bubbel houdt hem tegen.

Ruud Foppen

Kern Heuvelland

Geen vuurwerk, wel kerkklokken

In ons Vaalser dorpsblad deze week begon de column van 'Mepi' met: "Een nieuw jaar, een nieuw geluid. Wat een mooi gebaar dat in diverse gemeenten de kerkklokken luidden om middernacht van oudejaarsavond. De bedoeling was dat klokken, en niet het vuurwerk, het nieuwe jaar zouden inluiden. Her en der was het triest stil in Nederland, ... maar niet in Vaals!"

En inderdaad: Wat was dat leuk, toen we zonder vuurwerk, maar met een glas bubbeltje, op straat stonden en de vertrouwde klokken hoorden! Bernd en Charlotte Kroll, die met hun familie boven in de Oude Pastorie in Vaals wonen, hebben voor dit geluid gezorgd! Onze dank! Babette Lemmer

Voortgang Herinrichting kerken in Vaals en Valkenburg

Hervormde kerk in Vaals

Eerder al hebben we erover bericht, dat iedereen in de startblokken staat om met de herinrichting van onze kerk in Vaals te beginnen. Het is dan ook teleurstellend dat een van de fondsen nog steeds niet over onze subsidieaanvraag heeft besloten. Het College van Kerkrentmeesters vergaderde er 23 januari weer over. Daarbij moet in gedachten worden gehouden dat we risico's nemen als we zouden besluiten vast een deel van de werkzaamheden op te dragen, aangezien vooral de Provincie verwacht dat we het project volledig uitvoeren en we bij een beperking wegens geldgebrek die subsidie in gevaar brengen.

Kloosterkerk

Op 17 december 2020 heeft de gemeente Valkenburg een definitieve subsidiebeschikking afgegeven voor de herinrichting van de Kloosterkerk. De gemeente is ervan op de hoogte dat de PGMH niet kan voldoen aan de eisen of wensen, die de uit de Polfermolen vertrekkende verenigingen hebben gesteld. Daarmee is helderheid geschapen over de inhoud van de inrichting die uitgevoerd kan worden zoals die door TEAM-architecten is ontworpen.

We vragen nog een tweetal adviseurs offertes te doen voor een technische omschrijving en begroting voor de aanpassing van de verwarming (deze was slechts summier uitgewerkt). We hopen dat die de het daarvoor opgenomen aandeel in de stichtingskosten niet te veel overschrijft. Ook moet er nog een constructeur wat rekenwerk verrichten, zodat we straks een veilig gebouw kunnen betrekken.

Eind februari zal dan het definitief ontwerp gereed kunnen zijn, waarna we de omgevingsvergunningen kunnen gaan aanvragen en de bestekstekeningen en -omschrijvingen van start gaan.

Jelle Vegt.

Vertellen over je lievelingslied

Zingen werd al door Luther en Calvijn een soort gebed genoemd. Het heeft een emotionele lading. Het is ook iets dat je samen doet, dat gemeenschap sticht. Geen wonder dat velen het samen zingen tijdens de diensten in deze coronadagen bijzonder missen.

Er is een grote schat van liederen in het nieuwe en het oude liedboek (en daarbuiten). Heb jij ook een lied dat je bijzonder dierbaar is? Een lied dat verwoordt wat je voelt, dat herinneringen oproept, dat troost geeft, waarmee je uit volle borst mee kunt zingen?

Nu we opnieuw (of nog steeds) niet samen kunnen komen, kunnen deze liederen ons misschien helpen om in verbinding te blijven. Geef jouw bijzonder lied door, vertel wat het voor je betekent. Dit kan per telefoon of per mail. Het plan is dat ik er telkens een kort filmpje over maak, waarin het lied wordt voorgesteld – en natuurlijk gespeeld / gezongen.

Ik ben benieuwd naar jullie liederen!

Christine Moraal

christine@moraaal.com 043 306 2649

Online vieren in het Heuvelland

De kerk in Vaals is inmiddels op Kerkomroep aangesloten. De diensten zijn te vinden door te zoeken op Vaals of Gulpen. Bij de diensten vanuit Vaals is het in eerste instantie alleen mogelijk om deze via audio mee te beleven. De kosten van nieuwe installaties in al onze kerken zijn niet gering, in een tijd dat onze inkomsten ook minder zijn. Daarnaast zijn wij op dit moment nog de enige gebruiker van de kerk in Vaals. Als dat door de verbouwing op termijn gaat veranderen, kan gekeken worden of er ruimte is voor video-streaming. Overigens heeft het luisteren naar een dienst, zonder beeld, ook een bijzondere, eigen waarde. We horen van gemeenteleden dat dit ook zo wordt ervaren.

In de Kloosterkerk moet nog het nodige gebeuren om deze kerk op kerkomroep aan te sluiten. Tot die tijd zal Stef een live-stream via youtube verzorgen. We zijn hem en zijn zoons daar zeer erkentelijk voor! In de Nieuwsbrief en op de website van de gemeente is telkens de link te vinden. Ook zal via de Nieuwsbrief worden aangegeven wanneer de diensten vanuit de Kloosterkerk via Kerkomroep online zijn.

Vanuit de pastorie

Dit jaar kon een gezamenlijke nieuwjaarsdienst met een toast op het nieuwe jaar niet doorgaan. Terwijl zo'n onderlinge ontmoeting van gemeenteleden juist nu zó fijn zou zijn geweest. Het gaat allemaal weer komen, laten we daar op vertrouwen.

Dat is best lastig, merk ik bij mijzelf, maar ook om mij heen. Deze lockdown voelt zwaarder dan de eerste, zo merk ik in gesprekken en gespreksgroepen. Een zekere vermoeidheid sluipt in ons. Zorgen. Verveling misschien ook wel.

Toch hoop ik dat al het mooie dat we in de eerste golf opdeden en het enthousiasme om dingen anders en nieuw te doen ons niet ontglipt. Dat we niet vergeten wie we zijn en wat we te geven hebben. Dominee Epe Gremdaat, de alter ego van de Nederlandse televisiemaker Paul Haenen, riep bij de lockdown uit: "Alles gaat dicht, maar wij blijven open." Wat mij betreft kan daar een 'h' bij: "Alles gaat dicht, maar wij blijven hopen." Sluit je niet af voor wat weer komen gaat, voor wat nu nog wel gaat, voor wat anders kan. Sluit je niet af voor toekomst, ook als die door zorgen heen moet. Het was geloof ik Václav Havel die hoop omschreef als een kwaliteit van de ziel. Dat is mooi, dat jouw en mijn ziel die kwaliteit heeft. Toch?

Als gezin zijn we ook hoopvol, en met goede moed het nieuwe jaar begonnen. Gesterkt door de vele blijken van meeleven, kaarten, appjes, mailtjes en vooral alle kaarsen die her en der in het Maastrichtse en het Heuvelland zijn en worden ontstoken. Een klein, maar krachtig gebaar van medeleven!

Kern Eijsden

Vanuit de kerkenraad van Eijsden

Zoals voor iedereen wel duidelijk is, legt het coronavirus ons nog steeds een groot aantal beperkingen op. Ook het kerkbezoek en pastoraal werk zijn onder de huidige omstandigheden zo goed als niet mogelijk. Ruud Foppen houdt telefonisch wel contact met de mensen in onze kerkgemeenschap die hiervan het meest te lijden hebben. Maar de eenzaamheid wordt er niet minder door. Daarom wensen we ieder veel sterkte in deze periode. Hoewel gestart is met vaccinatie zullen we nog enige tijd moeten volhouden. Indien kerkdiensten weer mogelijk zijn, is het niet uitgesloten dat we in eerste instantie weer gebruik zullen maken van de Martinuskerk. Hierover zullen we ieder tijdig informeren. Er kan op zondag wel gebruik worden gemaakt van de diensten die digitaal vanuit Maas-Heuvelland worden uitgezonden. Daarvoor kan men de volgende procedure volgen: ga naar de website www.kerkomroep.nl en vul vervolgens bij 'vind uw kerk' bijvoorbeeld Maastricht of Valkenburg in. Vervolgens selecteert men de kerk, bijvoorbeeld 'St. Jan' en dan kunt u de dienst live volgen (of later terugkijken).

Interieur van de kerk

De verbouwing van het interieur van onze kerk wordt op korte termijn afgerond. Er is een nieuwe vloer aangebracht en zes kerkbanken zijn verplaatst naar de zijanten. Dit was één van de voorwaarden van de Monumentencommissie van Eijsden-Margraten. Nu rest nog het schilderwerk van de muren en het plafond. Misschien goed om te vermelden dat behalve een aantal mensen van de kerkenraad ook Klaas Ruiters en Max Paczek een bijdrage hebben geleverd bij de uitvoering van de restauratie van het interieur van de kerk.

Er zijn nieuwe stoelen besteld voor zowel de kerk als voor het kerkelijk centrum. We verwachten dat deze over zes weken zullen worden geplaatst. Misschien dat we in de maand mei al weer eens gebruik kunnen maken van de kerk.

We hebben voor deze restauratie contact gezocht met provincie en gemeente met verzoek om financieel bij te dragen in de kosten.

We beogen immers het gebruik van de kerk ook in de toekomst veilig te stellen, onder andere door daar ook andere activiteiten te laten plaatsvinden. Dit is in het belang van de instandhouding van dit kerkelijk erfgoed.

Kerkhof

Hoewel niet ieder daarbij stil staat beheren we ook nog een klein kerkhof. Thomas Schaart helpt ons al vele jaren met het onderhoud. Er ligt een plan van de gemeente om beuken langs de weg te plaatsen waaraan het kerkhof ligt. Dit betekent dat er op het kerkhof drie nieuwe beukenbomen zullen worden geplant op kosten van de gemeente. Verder is het nodig dat een grote populier wordt gekapt en dat de markante zeer oude treures een grote opknapbeurt krijgt. Deze werkzaamheden zullen de komende maand plaats vinden. Het kerkhof wordt nog regelmatig bezocht door mensen die daar in het verleden hun dierbaren hebben begraven.

Wel en Wee

We weten dat Jan en Nellie Teunissen op korte termijn naar Tilburg zullen verhuizen. De zorg die zij in toenemende mate van de kinderen ontvangen is dan gemakkelijker te organiseren. Doordat ze recent met enig lichamelijk ongemak te maken kregen, is dat enigszins vertraagd. We houden contact met ze. Inmiddels herstellen Lies Kaffa en Yvonne Haberkorn van de corona-infectie. Ook Joke van der Veen liep de ziekte op, terwijl ze in het revalidatiecentrum herstellende was van een gecompliceerde beenbreuk na een val. Intussen is ze weer thuis. Jo Poldervaart blijft onder stevige controle van haar arts. We hopen het beste en wensen hen beterschap.

Activiteiten

We zullen zodra het weer het toelaat de komende weken de kerktuin een kleine beurt geven. Die ziet er nog redelijk goed uit, maar dat betekent niet dat er niets meer nodig is. Na de bloei van de magnolia zal Thomas Schaart deze nog eens goed bij snoeien.

Dick Rootert

Veertig jaar tasten, zoeken en vinden in de woestijn

'Rond en in de Tweede Wereldoorlog, maar vooral daarna, wordt duidelijk dat de relatie tussen christenen en Joden om herbezinning vraagt'. Met deze zin begint het voorwoord van 'Wat heeft de joods-christelijke dialoog ons gebracht?' de jubileumbundel bij het veertigjarig bestaan van de Classicale (voorheen Provinciale) werkgroep Kerk & Israël. Deze werkgroep bestaat sinds 1980, en organiseert jaarlijks een tweedaagse conferentie rond een thema dat te maken heeft met die relatie en het gesprek tussen de joodse en de christelijke traditie.

Deze veertigste, de jubileumconferentie, zou in maart vorig jaar plaatsvinden, maar corona gooide roet in het eten. Vandaar dat hij is uitgesteld tot maart van dit jaar. De huidige ontwikkelingen zijn echter zodanig dat het op dit moment niet zeker is of het allemaal door kan gaan, of dat we naar alternatieven moeten zoeken. Te denken valt daarbij aan een webinar, of toch een conferentie, maar dan op een later tijdstip.

Datum: 2 en 3 maart

Thema:

'Willen christenen wel met/van Joden leren?'

'Veertig jaar tasten, zoeken en vinden in de woestijn.'

Sprekers:

Dr. Eeuwout Klootwijk, Dr. Thaddée Barnas,

Dr. Lieve Teugels, Dr. Eric Ottenheijm,

Rabbin Albert Ringer en dr. Leo Mock.

Voor opgave of verdere inlichtingen kunt u terecht bij Derk Blom, secretaris van de werkgroep, derkblom@gmail.com

De jubileumbundel kunt u ook via dit adres, of uw eigen boekhandel, bestellen.

Adjo Witte

Activiteiten in onze gemeente

Onderweg

Op dit moment is er een nieuwe lockdown afgekondigd tot 9 februari. Alle activiteiten tot die datum worden óf online gedaan óf vervallen. Via de contactpersoon kunt u wellicht met iets meedoen!

Valkenburg

Alleen De Huiskamer in de Kloosterkerk gaat gewoon door.

Iedere donderdag bent u van harte welkom in de Huiskamer van 14-16 uur.

Informatie bij Lies Oost / 043 - 3647242 of
06 57882620 van wijkverpleegkundige Maike/Envida.

Vaals

Duits/Nederlandse Leeskring

Donderdag 18 februari en 11 maart 20.00 uur, Oude Pastorie in Vaals
Ook in het corona-tijdperk bespreken we - met de nodige voorzorgsmaatregelen - om en om boeken van Nederlandse en Duitse auteurs die in het Duits dan wel in het Nederlands vertaald zijn. Iedereen kan zijn bijdrage naar keuze in het Nederlands of in het Duits leveren, dus echte taalproblemen zijn er niet. Mochten we nog niet fysiek bij elkaar kunnen komen dan doen we dat via het scherm!

Op 18 februari bespreken we 'De wintertuin' van Jan Konst. Een ongewone Duitse familiegeschiedenis in de lange turbulente 20e eeuw. En op 11 maart: 'De bagage' van Monika Helfer. Een verhaal over de overlevingsstrijd en de hypocrisie in een afgelegen bergdorp. Met thema's die van alle tijden zijn.

Info: Babette Lemme / 0049 241 5380 9914 / b.lemme@gmx.de

De Schrift geopend

Maandag 1 maart 20.00 uur, Oude pastorie in Vaals

De bijeenkomsten in november en januari konden door corona niet doorgaan. Hopelijk lukt dat op 1 maart wel weer. Want ook dit jaar komen we weer samen rond de geopende Schrift. We lezen samen een bijbeltekst, benoemen wat we er niet van begrijpen of wat schuurt en laten de tekst op ons inwerken. Ds. Harrie de Reus geeft achtergronden en uitleg bij het bijbelverhaal.

Het zijn steeds bijzondere avonden waarin we in soms weerbarstige teksten samen toch inspirerende elementen ontdekken. U bent, als steeds, van harte welkom.

Info: Dick Knol / 045 5444539 / d.knol@hetnet.nl

Valkenburg

(Be)Zin in films 3 maart

Films die te denken geven en daardoor tot gesprek uitnodigen. Dat is het idee achter de filmavonden '(be)zin in films' in de Kloosterkerk in Valkenburg. De films roepen zowel praktische, alledaagse situaties op, maar raken ook aan diepere levensvragen. De films duren ongeveer twee uur. Daarna nemen we kort de tijd om met elkaar in gesprek te komen.

Wanneer het kan doorgaan, staat het op de website en komt het in de Nieuwsbrief. Op dit moment is dat nog niet duidelijk.

3 maart: Words

Info: Dingena Spreeuwenberg /
dspreeuwenberg@gmail.com

Krantenleeskring

Donderdag 4 maart.

Op de eerste donderdag van de maand komen we bijeen om 10.30 uur in de Kloosterkerk in Valkenburg. We zitten in de grote zaal, - volgens de RIVM-regels. Deelnemers bepalen de agenda, wijzen op een belangwekkend artikel uit de schrijvende pers (dagblad Trouw, bijvoorbeeld), geven een toelichting en krijgen reacties. Het is een open bijeenkomst. Iedereen is welkom.

Info: André van Dijk / vandijkandre@hotmail.com

Maastricht

Literaire Kring

Op 11 maart zal het boekenweekgeschenk van Hanna Bervoets en het essay 'Tweestrijd' van Roxanne van Iperen besproken worden met de aanwezige deelnemers.

Dit vindt plaats in Het Trefpunt / Aureliushof / Maastricht

Tijd: 15.00 - 16.30 uur

Meer informatie: André van Dijk /
vandijkandre@hotmail.com

Webinars GroeneKerken

Geloof en inspiratie:

Mijn eigen leven of mijn kerk vergroenen: hoe houd ik dat vol?

donderdag 14 januari 2021, 20:00 - 21:30 uur

Spreker: Theanne Boer, zij werkte mee aan publicaties over groen en duurzaam leven in relatie tot Bijbel en geloof. Ervaringsdeskundige: Peter Wesstein, hij is de eerste duurzame diaken van de PKN.

Beleid en aanpak:

Verduurzamen: hoe krijg ik mijn kerk mee?

donderdag 18 februari 2021, 20:00 - 21:30 uur

Spreker: Johan van Dalen, hij is beleidsadviseur en weet hoe lastig het is om plannen in de praktijk te brengen.

Ervaringsdeskundige: Gees Hummel, zij vertelt hoe verduurzaming in haar kerk van de grond kwam.

Energie en klimaat:

Maak je kerkgebouw duurzaam

donderdag 18 maart 2021, 20:00 - 21:30 uur

Spreker en ervaringsdeskundige: Teus van Eck, hij heeft 40 jaar ervaring in de wereld van energie en milieu en werkte mee aan de toolkit van de landelijke GroeneKerken.

Bewust inkopen:

Workshop "God in de supermarkt", toegespitst op bewust inkopen als kerk

donderdag 15 april 2021, 20:00 - 21:30 uur

Workshopleider: Alfred Slomp, hij is bekend van 'God in de supermarkt' en zet mensen aan het denken over de mogelijkheden om bewust inkopen te doen.

Doe lokaal mee met deze landelijke events

Klimaatmars

14 maart 2021

Een week voor de landelijke verkiezingen maken we aan heel Nederland en het kabinet duidelijk dat we nu moeten kiezen voor een eerlijk en daadkrachtig klimaatbeleid. Er zijn daarom in verschillende steden in Nederland tegelijkertijd klimaatmarsen.

De afgelopen maanden hebben wederom vooral in het teken van de coronacrisis gestaan, en hoe we daar mee moesten omgaan. Het was natuurlijk heel pijnlijk dat we wederom onze diensten en activiteiten moesten inperken of zelfs opschorten.

We hebben over het algemeen het beleid van de regering en de PKN gevolgd. We wilden geen gebruik maken van de grondwettelijke exceptie voor de kerken, omdat we er niet van overtuigd waren dat die in dit geval van toepassing was, omdat dat de positie van de kerk in de samenleving alleen maar zwakker maakt, en vooral uit solidariteit met de rest van de samenleving. Daardoor zijn we soms een stapje verder gegaan dan wat mogelijk was. Een specifiek element in het regeringsbeleid tijdens de tweede golf was de poging de maatregelen te verzachten voor de kwetsbare groepen. Zowel de scholen als de universiteiten kwamen met faciliteiten voor deze groepen en daar hebben we ons bij aan willen sluiten door contrapunten aan te brengen in ons steeds scherpere beleid. Zo is de Huiskamer in Valkenburg nog steeds open, omdat die onder de regeling voor buurthuizen valt die voor kwetsbare groepen open blijven. Een crisis als deze dwingt ons na te denken wat een kerk vanuit maatschappelijk oogpunt eigen is. Zijn wij – zoals Peter Nissen van de Radboud Universiteit betoogde – vooral een culturele instelling net als het theater of het museum? Hebben wij niet ook een buurthuisfunctie? Of zijn wij dat alles maar ook wat meer, en hoe definieer je dat dan vanuit maatschappelijke optiek zonder op een gemakzuchtige godsdienstige exceptie terug te vallen?

Een punt van grote zorg zijn uiteraard de gevolgen van de coronacrisis voor de financiële positie van de gemeente. Kerkenraad en CvK zullen opnieuw naar de lange-termijn vooruitzichten kijken, en, zodra daar duidelijkheid over is, die met u bespreken. We stellen ons voor zodra dat weer kan een gemeenteavond te organiseren. Dan zullen ook de herinrichtingsplannen aan bod komen. In ieder geval is het verheugend dat generaties van kerkvoogden en kerkrentmeesters in staat zijn geweest een forse buffer aan te leggen die ons nu in staat stelt de corona-klap in ieder geval op korte termijn goed op te vangen.

Een vernieuwing die in het nieuwe jaar vorm begint te krijgen, is de Nieuwsbrief. Vorig jaar waren er op een gegeven moment drie Nieuwsbrieven – die van de kerkenraad, en de Zondagsbrieven van beide predikanten. Die zijn nu in een overkoepelende Nieuwsbrief geïntegreerd, waarin niet alleen de zakelijke mededelingen van de kerkenraad een plaats krijgen, maar waarin ook de predikanten met de gemeente kunnen communiceren. Deze nieuwe Nieuwsbrief heeft nog niet zijn definitieve vorm gekregen – door de coronacrisis gaat alles wat langzamer – maar daar wordt aan gewerkt. In ieder geval wil de Nieuwsbrief-nieuwe-stijl uitdrukken dat wij één gemeente zijn.

Pieter Caljé

Opgemerkt in de Volkskrant: 'De vlucht naar boven'. Het is de kop boven een artikel over de opwarming van de aarde. Een artikel daarover is niet nieuw. Meerdere kranten publiceerden artikelen over dat onderwerp. Maar dit trok mijn aandacht, omdat erin uitgelegd werd hoe dieren- en plantensoorten door die opwarming het hogerop zoeken, waar het koeler is. Onderzoekers zien echter dat die bergtoppen soms ook 'een roltrap naar het einde' zijn. Vooral in tropische zones op aarde zijn bergen de laatste strohalm voor diersoorten die door klimaatverandering naar steeds grotere hoogten worden verbannen. Door de opwarming verandert ook de plantengroei in de bergen. Dat heeft tot gevolg dat insecten en andere diersoorten steeds verder naar hogere sferen worden verdreven. Er komt een moment dat het daar ook niet meer uit te houden valt, en ze uitsterven. 'Van het dak van de wereld gevallen'. We weten van insecten, vogels en andere diersoorten dat ze voorgoed zijn verdwenen. Van planten ook. Onderzoekers schatten dat bij de huidige opwarming van de aarde in 2100 zo'n 10% van de dierenpopulatie zal zijn uitgestorven. 'Meer onderzoek naar uitsterven op bergtoppen is nodig', was de conclusie van die onderzoekers. Er bestaan al soortgelijke onderzoeken en die wijzen steeds dezelfde richting op: 'omhoog, in de richting van de bergtop als laatste tussenstop voor species in nood, op weg naar het einde'.

De toch al zeldzame hommelmel wordt in het artikel onder de loep gelegd. Die staat op de gevreesde roltrap, lijkt het. Er zijn oude datasets waarvan onderzoekers nu gebruikmaken. Er is een uit 1889 waarin bioloog Julius MacLeod onderzoek deed naar planten en hommelmels in de Pyreneeën. Die regio is sindsdien erg opgewarmd, meer dan het wereldwijde gemiddelde. Wetenschappers stellen nu vast dat in 115 jaar de onderzochte planten 229 meter hoger waren gaan groeien, terwijl hommelmels slechts 129 meter hoger gingen vliegen. De hommelmels, bestuivers, kunnen het tempo van de planten dus niet bijhouden. Het gevaar is: sommige planten missen hun bestuivers en sommige insecten hun voedselbron. De hommelmel is een 'gespecialiseerde bestuiver' en loopt daardoor een groter risico dan 'generalisten' die hun voedselpakket weten aan te passen. Zo krijgt de hommelmel het steeds moeilijker en wordt zijn leefgebied steeds kleiner.

Soorten bewegen mee met hun ideale leefomstandigheden. De snelheid waarmee werd al in 2011 vastgelegd: op het land bewegen de meeste soorten zich gemiddeld met 17 km per decennium naar de polen, in de oceanen met 78 km. Op het land zoeken soorten het hogerop in koelere regionen, in de oceanen gaan sommige vissen juist naar dieper water waar het koeler is. Het hoeft geen betoog dat in gebieden waar de mens is gaan domineren de grootste afname is in biodiversiteit. De nieuwste ambitie is de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 à 2 graden Celsius in het jaar 2100. Zelfs die halve graad maakt nogal wat verschil voor planten en dieren.

De Veertigdagentijd is bij uitstek een tijd om extra na te denken over dit probleem. Vindt u dat ook?

Marije Bijleveld

ds. Iris van der Heul stelt zichzelf voor..

Op 6 december deed ik intrede in de Protestantse Gemeente Maas-Heuvelland in een dienst in de Sint Jan. Er mochten dertig mensen aanwezig zijn op gepaste afstand van elkaar.

Er waren twee leden uit mijn vorige gemeente aanwezig om de verbintenis mee te maken. Ze konden voor hun terugreis alleen iets afhalen en hebben dus bij mij gegeten. Vrienden en familie heb ik maar aangeraden een keer te komen wanneer de horeca weer open is en Maastricht weer tot leven is gekomen. Een bijzonder begin van mijn tijd in Maastricht. Zeker omdat een dikke week na mijn intrede het land in lockdown ging.

Het is een hele vreemde tijd om van werk en woonplaats te veranderen wil ik maar zeggen.

De afgelopen zes en half jaar ben ik als predikant verbonden geweest aan de protestantse gemeente Oegstgeest. Een vertrouwde omgeving, maar tegelijkertijd was het dorp met alles wat daarbij hoorde ook nieuw. Daar was mijn taakgebied kerk en samenleving, een werkveld waar ik veel affiniteit mee heb. Al tijdens mijn studie theologie was ik vooral geïnteresseerd hoe

de kerk relevant kan zijn in de wereld om ons heen en andersom. De kerk staat niet boven, naast of buiten de wereld, maar er middenin en is er, als het goed is, een (kritisch) onderdeel van. Praktische theologie is dan ook logischerwijs een van mijn afstudeerrichtingen geworden. In dat kader heb ik stage gelopen bij de Buitenwacht, een kerk- en buurthuis in de wijk Crispijn in Dordrecht. Dat centrum is opgezet door drie predikanten en hun echtgenoten die de kerk present wilden stellen waar ze was verdwenen, o.a. in arbeiderswijken. Ze stichtten daar niet een kerk, maar gingen eerst maar eens wonen en werken in de fabrieken, zoals Dupont en Tomado, waar de inwoners van die wijken ook werkzaam waren. Zo ontstond het industriepastoraat. Brengen van licht op plekken waar het donker is, heeft me eigenlijk altijd geboeid. Een beetje activistisch mag ook best. Toen ik afgestudeerd was heb ik een blauwe maandag bij de (christelijke) vakbond gewerkt. Ik miste het werken in de kerk al snel en het was me teveel een kantoorbaan. Dus solliciteerde ik op een vacature bij wat toen nog de Hervormde Diaconie van 's Gravenhage heette. Nu onderdeel van STEK voor stad en kerk. Na een jaar in de keurige wijken Archipel en Benoordenhout, kon ik in Laakkwartier aan de slag. Daar begon het werk waar ik zo naar verlangd had en kon ik mijn energie kwijt. Het was multicultureel, dynamisch (er was altijd wat aan de hand) en het werk hoefde ik nooit te bedenken; het kwam vanaf 's ochtends tot 's avonds laat vanzelf op me af. Omdat ik veel kansen heb gekregen in het leven vind ik dat ik ook mag delen van wat ik heb ontvangen.

"Omdat ik veel kansen heb gekregen in het leven vind ik dat ik ook mag delen van wat ik heb ontvangen"

Zo leerde ik een wereld kennen waar mensen nauwelijks kansen hadden gekregen. Maar de meeste voldoening gaf het me om mijn netwerk te gebruiken van goedwillende mensen uit de 'betere' wijken ten bate van de bewoners van wijken waar het vaak vooral overleven was. Verdeling van kansen en middelen. Daarbij hou ik van het opzetten van nieuwe initiatieven. Een ontmoetingscentrum voor Afrikaanse vrouwen bijvoorbeeld en ook een project om een goede route aan te leggen voor prostituees om over te stappen naar ander werk heb ik met heel veel plezier gedaan. Nooit alleen, maar altijd in samenwerking met andere organisaties: kerken, maatschappelijke organisaties of andere partners die iets konden en wilden bijdragen aan een gezamenlijk resultaat.

Toen ik in 2011 het project 'carrière switch' met prostituees had afgerond had ik nog wel een paar plannen voor bedrijfjes of werk als zelfstandige. Maar de recessie werd voelbaar en in de welzijnshoek waar ik me in bevond was geen geld meer voor nieuwe initiatieven. Ik vond een baan in loondienst na een tijd als zelfstandige te hebben gewerkt. Dat was bij een verpleeghuis met een hele goede sfeer. De manager ging zelf jaarlijks een week naar Lourdes om mensen te verzorgen en had oog voor geestelijke verzorging. Ik begon daar, met haar steun, de feestdagen oecumenisch te vieren en ook nog eens gewoon op zondagochtend in plaats van door de week. Dat stuitte aanvankelijk op verzet bij vrijwilligers, maar de bewoners vonden die volle diensten en het napraten met alle mensen, en niet alleen van hun eigen bloedgroep, heerlijk. Na een jaar was het alsof het nooit anders was geweest. Ik hoorde nieuwe bewoners tot groot genoegen hierover praten alsof het al jaren traditie was.

Via die vrijwilligers kwam leerde ik de protestantse gemeente Oegstgeest kennen. Toen ik daar solliciteerde werd er gekeken naar het lappendekentje dat mijn cv is. "Wat gaat ze hier vinden in Oegstgeest?" werd er gevraagd op de avond dat de beroepingscommissie mij voorstelde. De voorzitter van de kerkenraad heeft toen geantwoord: "Ze heeft gewerkt met oudjes en prostituees en ik denk dat we hier een prettige mengeling zijn van beide".

En nu dus Maastricht. Het verlangen naar de stad, de mogelijkheden van de oecumene en de diaconale noden in combinatie met de openheid en ambities van de PGMH trokken me aan in deze predikantsplek. Het is zoals ik hierboven al zei niet de beste tijd om te beginnen, maar zoals zo veel mensen heb ik het er mee te doen. Ik ben dankbaar voor alle mogelijkheden die telefoon, teams, zoom, WhatsApp en Facetime bieden. Voor werk dat met praten te maken heeft, heb je ook weer niet zoveel nodig. Ik ben geen kapper of restauranthouder. Natuurlijk is fysiek contact anders en vaak fijner. Maar over de telefoon of via Zoom kunnen gesprekken ook onverwacht diepgaand zijn, juist omdat er afstand is en je niet direct met een reactie hoeft om te gaan. Dat kan ruimte bieden. Ik benut deze lockdown dus om mensen op die manier te leren kennen.

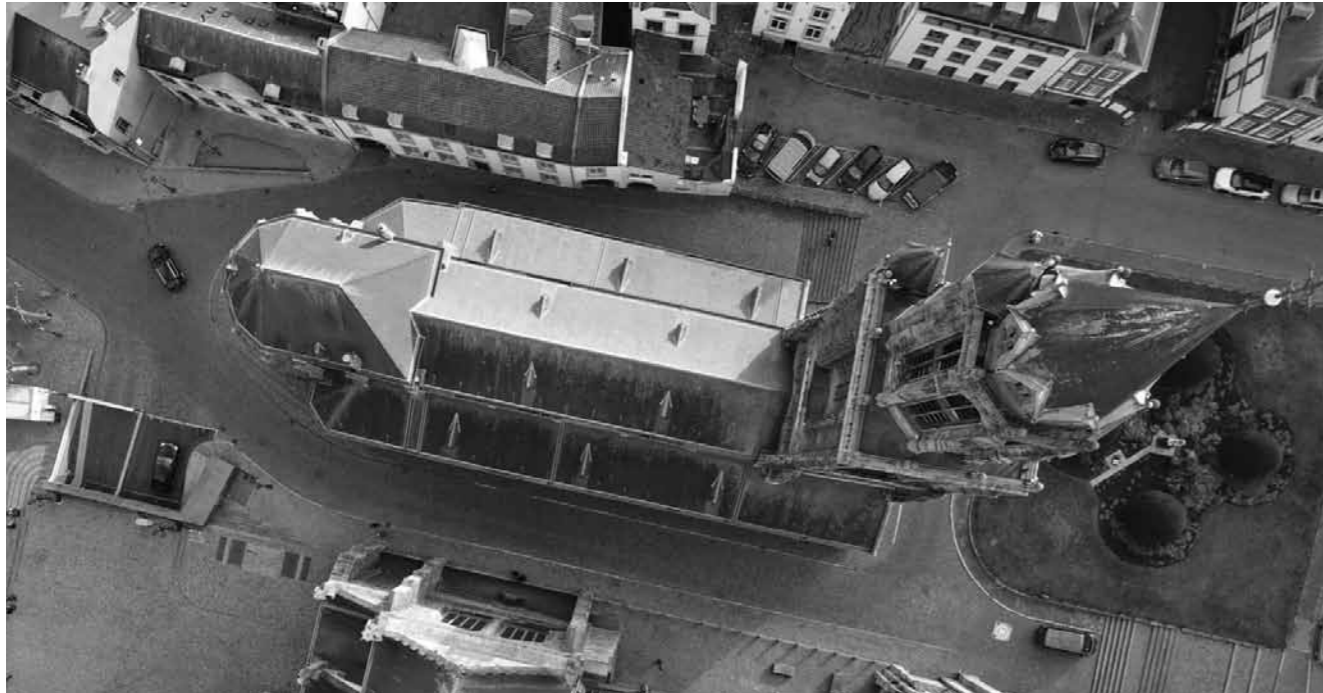
Ook inventariseer ik de behoeften in de gemeente en leer ik een beetje hoe de hazen lopen. Dat alles inmiddels met het oog op een nieuw seizoen. Eentje dat hopelijk verschoond is van Covid in welke variant ook.

Iris van der Heul

Schatkamers....

Het mag niet zo bekend zijn als het om protestantse kerken gaat, maar toch... Ook onze gebouwen zijn in zekere zin schatkamers. Met daarin diverse voorwerpen, die iets toevoegen aan wat soms het gebouw en de historie al vertellen. We noemen dat het Kerkelijk Erfgoed. Denk aan bijbels, registers van predikanten en ambtsdragers, schalen en bekers voor het avondmaal. Maar ook onze orgels en antieke kasten horen daarbij.

Op één of andere wijze is dat wel al vastgelegd en hier en daar of bij deze en gene bekend. Zo hebben we in 2006 een klapper ontvangen met daarin beschreven alle cultuur-historisch van belang zijnde voorwerpen en meubelstukken van de Sint Jan, inclusief bijvoorbeeld de preekstoel.

Vorig jaar is besloten al ons kerkelijk erfgoed nog eens te laten inventariseren en beschrijven. Soms is actualiseren voldoende, soms moet het nog onderzocht en beschreven worden. Dat wordt vervolgens vastgelegd in de archieven van het Catharijne Convent. Voor ons doet dat Lennart Willems, die als cultuurhistoricus daarvoor nu domicilie heeft bij het Bisdom Roermond. Zo rond het voorjaar hebben we dan die beschrijvingen geheel digitaal. Misschien aardig daarover af en toe eens te berichten via dit medium.

En daarnaast is het, misschien als de verbouwingen achter de rug zijn en de kerken ervoor ingericht, aardig die voorwerpen eens in het zonnetje, ofwel een vitrinekast, te zetten.

Jelle Vegt Tel. 06-13101133

Een kwetsbaar paradijs

Op vrijdag 5 maart wordt Wereldgebedsdag gevierd. Of in Maastricht daadwerkelijk een viering gehouden kan worden, is nog maar de vraag. Maar in sommige gedeelten van de wereld zal er wel een viering kunnen zijn. Hoe dan ook: het is die dag Wereldgebedsdag.

De viering is voorbereid door vrouwen uit Vanuatu. Dat klinkt exotisch en dat is het ook. Vanuatu is een tropische archipel in de Stille Oceaan, ten noordoosten van Australië en bestaat uit meer dan 80 eilanden waarvan er 65 bewoond zijn. Sinds 1980 is het onafhankelijk. Daarvoor was het land onder Frans-Brits bestuur. De natuur is er paradijselijk met een prachtige flora en fauna. Vandaar dat er reizen aangeboden worden met de slogan: 'Ontdek Vanuatu, een paradijs in de Stille Oceaan'. Maar het is een kwetsbaar paradijs, want aardbevingen, cyclonen, vulkaanuitbarstingen en een stijgende zeespiegel bedreigen de eilanden. De laatste cycloon in 2015 veroorzaakte een enorme schade waarvan de gevolgen heel lang zichtbaar en voelbaar waren en nog zijn. Van de gebouwen, het grootste deel van de huizen was van hout, was toen 90% beschadigd. De meeste mensen zijn erg arm. Veel bewoners verdienen de kost met kleinschalige landbouw, anderen in de visserij of in de toeristensector. De infrastructuur is beperkt, telefoonlijnen doen het niet altijd en internet is er nauwelijks. Het is dan wel te begrijpen dat de toeristensector erg gestimuleerd wordt. De financiële dienstverlening is trouwens eveneens een steunpilaar.

Ondanks dat Vanuatu dus een 'paradijselijk' land genoemd wordt, hebben de bewoners vaak een moeizaam bestaan. Ook al omdat de eilanden bergachtig zijn en van vulkanische oorsprong. Een belangrijke beslissing is het dan ook als een stuk land uitgezocht moet worden waarop het huis moet staan. Het thema van de viering is 'Rotsvast' en de lezing uit Matteüs sluit daarbij aan. Matteüs 7, 24-27 over een verstandig man die zijn huis op een rots bouwde en een dwaas man die zijn huis op het zand bouwde.

Het voorbereidingscomité wil duidelijk maken hoe het dagelijks leven verbonden is met de elementen, het land en hun rotsvaste vertrouwen in God. Maar het wordt eveneens duidelijk dat dat dagelijks leven verre van gemakkelijk is en dat er nog te veel volwassenen en kinderen sociale uitsluiting ondervinden vanwege verschillende omstandigheden. De gevolgen van de laatste cycloon spelen nog steeds, terwijl nu ook Covid 19 bestreden moet worden. Er zijn twee projecten gevonden die hulp bieden. Een aan ouders met kinderen met een handicap en een die zich richt op de gezondheidszorg met voedingsadviezen.

Mocht de viering doorgaan, dan krijgt u daar uiteraard bericht van. Mocht hij niet doorgaan, dan weten wij ons toch verbonden met de mensen in Vanuatu.

Marije Bijleveld

De Diaconie van de PGMH bestaande uit Margo, Gijs en Lies willen u een voorspoedig 2021 wensen. We hopen dat er langzamerhand wat ruimte komt om zonder coronazorgen elkaar weer te ontmoeten. We willen ook alle mensen die ons aan het eind van 2020 extra steunden met hun giften, hartelijk bedanken. Het zorgt ervoor dat de diaconie meer kan geven aan de verschillende doelen die onze aandacht (blijven) vragen. In januari stond in een nieuwsbrief weer een verantwoording van onze donaties.

Wij willen uw aandacht vragen voor twee doelen (we noemden ze al even in een Nieuwsbrief:

Olijfhelden: Op Lesbos verblijven duizenden vluchtelingen. Het betekent dat het toerisme, en daarmee inkomen voor de eilandbewoners, drastisch is teruggelopen. Wat voor grote werkloosheid en een instabiele economie zorgt.

Een groep hulpverleners is met het plan 'Olijfhelden' aan de slag gegaan: De lokale olijfboeren persen olijfolie die via eerlijke handel wordt verkocht, zodat deze boeren een fatsoenlijk inkomen hebben. Daarnaast gaat van iedere verkochte fles olie een deel van de opbrengst naar kleinschalige hulporganisaties die betrokken zijn bij de zorg in de vluchtelingenkampen waar mensen onder erbarmelijke omstandigheden moeten leven.

Info: www.olijfhelden.nl. Via deze website kunt u ook bestellingen doen.

De andere actie, **Second light:** Via Babette Lemmer (gemeentelid en koster in Vaals) werden we bij deze, heel andere, actie betrokken. Babette schrijft: Stel je voor, je geniet een avond met een feestelijk diner. Achteraf wordt alles opgeruimd en de maar half afgebrande kaarsen...?

Kaarsen worden meestal van stearine en paraffine vervaardigd. Hier komt zeker de vraag op of en hoe dit te verdedigen is gezien het gevolg voor het milieu. Maar kaarsen zijn zo gezellig met hun warme licht. Een milieuvriendelijk begin kan het verzamelen van alle resten zijn. Een ander aspect is dat er onder ons veel mensen met een afstand tot of onvermogen voor de gewone arbeidsmarkt leven. Ook zij willen graag iets bijdragen aan onze maatschappij. De Caritas werkplaats in Monschau-Imgenbroich is hiermee bezig.

Het project 'Second light' waarbij kaarsenresten worden verwerkt tot nieuwe kaarsen zorgt voor een taak vol afwisseling en voor een duurzame bijdrage met behoud van het warme gevoel dat kaarsenlicht ons geeft.

De opbrengst van het kaarsen verkopen komt de werkplaats ten goede.

Voor meer informatie: www.second-light.de Via die website kunt u ook bestellingen doen.

PS. Restjes van waxinelichtjes en geurkaarsen kunnen niet gebruikt worden.

Het plan om voor deze actie verzamelpunten in onze kerken te regelen, heeft op dit moment weinig zin. Kerkdiensten zullen nog even niet aan de orde zijn.

Als uw verzameling kaarsresten te groot wordt, kunt u met ons contact opnemen:

Babette Lemmer: 043 3063858 of 0049 241 5380 9914 (u kunt de verzameling ook afgeven bij de bewoners van de Oude Pastorie in Vaals.)

Lies Oost: 043 3647242

Margo van Haeringen, Gijs Kieft en Lies Oost

In Memoriam

"Ik ben Jan Spoelstra, emeritus gevangenispredikant en als er iets is waarmee ik je kan helpen moet je het zeggen".

Dat was mijn kennismaking met Jan Spoelstra, na de eerste 'gewone' kerkdienst die ik leidde na de intree een week eerder in Valkenburg.

De geboren Groninger was, na jaren gemeentepredikant te zijn geweest, in Zuid-Limburg neergestreken als gevangenispredikant. Dat was hij met hart en ziel, en op enkele gemeenteavonden heeft hij daarover enthousiast gesproken. Alles wat hij deed, deed hij met hart en ziel. Hij leidde gespreksgroepen, viel in in kerkdiensten en is ook voorzitter geweest van de kerkenraad van Valkenburg-Meerssen. Zijn toezegging van die eerste kennismaking heeft hij zeer waargemaakt. Verder kenmerkte hem en zijn vrouw Greet een vrijwel onbegrensde gastvrijheid, hun huis stond altijd ruimhartig open.

Op zeker moment besloten zij het wat rustiger te doen en te verhuizen. Het werd Helmond. Maar door afnemende gezondheid volgde er enkele jaren geleden nog een verhuizing, naar Aarle-Rixtel waar meer verzorging mogelijk was.

Op 27 december overleed Jan. Zoals in deze tijden nodig en gebruikelijk was het afscheid in besloten kring, al was het wel te volgen via internet. Jan heeft de leeftijd van 94 jaar mogen bereiken.

Adjo Witte

Veertigdagentijd 17 februari t/m 3 april

Gratis Veertigdagenkalender

Er zijn steeds meer mensen die op de een of andere manier de Veertigdagentijd intens willen beleven. Het is een periode waarin nadrukkelijker aandacht geschonken wordt aan de minderbedeelde naasten in het besef dat we het hier in Nederland goed hebben. Dat vertaalt zich in projecten die helpen allerlei problemen op velerlei gebied te lenigen. Projecten die u kunt steunen. Met geld uiteraard. Het is nog lang niet duidelijk wat de plaatselijke kerken kunnen organiseren. Maar geen nood: u kunt thuis aan de slag gaan met de Veertigdagenkalender. Die wordt gratis aangeboden. Op de site van Kerk in Actie kunt u die aanvragen. Ook kunt u op de site van het Nederlands Bijbelgenootschap gratis het leesplan 'Niet van brood alleen' bestellen. Voor elke dag een moment van bezinning tot aan de dag van Pasen.

Marije Bijleveld

DAVID MESTER

Photographer in Maastricht

I am a freelance photographer located in Maastricht, ready to take assignments from portraits to weddings, from family photoshoots to events. I am also available to travel for destination photography.

If you'd like to inquire about any type of photoshoots, or if you have an idea or a question, please feel free to contact me either via my website or using info@davidmester.hu email address.

Visit my website at davidmester.hu

Uw fysio aan de Hertogsingel

U kunt bij ons terecht voor 'gangbare' lichamelijke klachten en blessures in spieren en gewrichten, die wij behandelen met massage-therapie, bewegingstherapie, mobilisatie, elektrische interferentie en ultrageluid.

Wij zijn gespecialiseerd in Oedeemtherapie, behandeling van littekenweefsel en andere huidproblemen of doorbloedingsstoornissen middels Endermologie. Tevens bieden wij een energetische benadering van meer complexe chronische klachten.

U kunt direct bij ons terecht voor een afspraak:

Martine Bakker
043-3219540
Hertogsingel 9b,
Maastricht

WIE KNUBBEN KENT ZOEKT NIET. WIE ZOEKT KENT KNUBBEN NIET.

Al meer dan 50 jaar is IJzerwaren Knubben toonaangevend op het gebied van hang & sluitwerk, gereedschap en ijzerwaren. Bij deze ouderwetse toonbankzaak nemen ze nog uitgebreid de tijd voor u. Persoonlijk advies staat hier hoog in het vaandel. Een grote diversiteit deur- en meubelbeslag van wel 10 verschillende topmerken wordt op een fraaie wijze tentoongesteld. Engels, modern, nostalgisch, Frans, klassiek, gietijzer; Knubben heeft écht alles op voorraad. Raadpleeg de website voor de openingstijden. U bent van harte welkom!

Rijksweg 6 • 6271 AE Gulpen • Tel. 043-4501982 • www.ijzerwarenknubben.nl

VAN LOO SCHILDERWERKEN

SCHILDERS BEHANGERS SPUITWERKEN

Vakwerk voor een eerlijke prijs!

Rijksweg 58, 6271 AG Gulpen Tel: 043 450 3070 Mobiel: 06 55 88 79 57 Mail: p.vanloo@home.nl

APK EN ONDERHOUD AAN ALLE MERKEN

GRASSERE.NL - T 045-5441835
Baneheiderweg 49 - Bocholtz

Alle merken zijn welkom

Gewoon eerlijk en goed!

Binnen- en buitenlandse Bieren
Gedistilleerd - Frisdranken
(H)eerlijke wijnen voor een eerlijke prijs

Kopestraat 13 - Vaals Tel. 043 - 306 23 33

J. Laschet

- stucwerk	stucadoors en afbouwbedrijf
- sierpleister	Camiliuspark 2
- lijstwerk	6291 CX Vaals
- tegelwerk	tel. 043 - 3062707

ikben Imandt

Praktijk voor psychosociale therapie

Lennar Imandt | Postbus 4102 | 6202 PA Maastricht | 06-18985493
info@ikbenimandt.nl | www.ikbenimandt.nl

“Wij helpen u graag bij een goed afscheid.”

In regio Maastricht en Heuvelland zijn Heleen Souren en Iris van Noorden de uitvaartverzorgers van Yarden. Als ervaren uitvaartverzorgers weten wij dat een betekenisvolle manier van afscheid nemen helpt bij het rouwproces. Daarom ondersteunen en inspireren wij u bij het organiseren van een begrafenis of crematie. Wij zijn er voor iedereen, ook als u niet of elders verzekerd bent. U kunt ons bellen op 088 92 72 333.

Yarden Uitvaartzorg Zuid-Limburg. Wilt u een overlijden melden? Bel dan 0800 8192 (24 uur per dag). www.yarden.nl

YARDEN

SASSEN DIELEMANS DICKHAUT

UITVAARTVERZORGERS
MAASTRICHT

Sint Maartenslaan 44
Sint Maartenslaan 101
Dr. Van Kleefstraat 2-4

24-UUR:043-321 2000

www.crematieinmaastricht.nl
www.sassenuitvaartverzorging.nl

De spin:

Na elke verwoesting
Weer bereid
Te werken
Voor de eeuwigheid

Jacques Janssen

Deze tekst kreeg ik van vrienden als nieuwjaarskaart.

Het komt zo overeen met wat wij deze tijd kunnen denken, dat ik het graag door wil geven. Maar ondertussen houdt het nieuws ons bezig: De toeslagaffaire als standaardvoorbeeld voor de wet van Murphy, het aftreden van het kabinet als vrij zinloze actie daarop en natuurlijk de strijd in de VS en alle onderliggende problemen.

En zo zitten wij thuis en wij malen de problemen, waarvan toch momenteel ons grootste probleem is: hou houden wij het coronavirus buiten de deur en blijven we zelf psychisch gezond. Onze kasten zijn over het algemeen nu wel opgeruimd en er is veel verplaatst naar het millieupark, met dank aan de gemeente. De stimulans om actief te zijn in huis wordt langzaam minder. De supermarkt biedt nog afleiding, maar dat resulteert in meerdere kilo's gewicht en die moeten we er dan weer aflopen.

Lezen gaat op den duur ook vervelen, hoe boeiend onze boeken ook zijn. De stapel die naast ons bed lag, is ook vrijwel weggewerkt. We drijven op gesprekken met vrienden, burens en kennissen. En als de avondklok uitblijft, is bij elkaar eten een leuke bezigheid. Menu's samenstellen met nieuwe gerechten, spannend.

Ik heb mijn burens aan de galerij een bosje tulpen gebracht om de moed erin te houden (€ 5,- voor twee bosjes) Ideetje?

Laten we aan het werk gaan voor de eeuwigheid met de spin als voorbeeld, en blijf gezond!

Hanske Kamphuis

Geulle 7 jan 2021

De keren dat ik in 2020 in de kerk ben geweest zijn op één hand te tellen en langs deze weg wil ik laten weten dat ik mij nog steeds betrokken voel.

Ik heb mij afgevraagd of de mensen bij hun kerstmaaltijden wel wisten wat de reden was van deze feestelijkheden. Heel veel mensen dachten aan gezelligheid en lekker eten en drinken en een nieuwe outfit en kadootjes onder de kerstboom.

Nu is het kerstverhaal ook een ongelooflijk verhaal: zingende engelen, een ster die de weg wees (afgelopen zondag ging het er in kerk ook over) en boven de stal bleef staan. Maria die zwanger was van de heilige geest.

Vertel dit maar aan de moderne wetenschappelijke materialistische mens. En zo staan er nog veel meer verhalen in de bijbel die onverklaarbaar zijn

Maar moet alles wel verklaarbaar zijn? Het leven hier op aarde, de mens vanuit het niets, zit zo onvoorstelbaar mooi en ingewikkeld in elkaar, maar ook de dieren en planten. De hele natuur. Geen mens kan dit leven maken en daarbij leven we op een planeet waar het leven mogelijk is. Dit alles valt niet te bevatten, het gaat letterlijk boven ons verstand.

Met al die coronatoestanden volgen we nu de kerkdienst online. Het heeft wel even geduurd voordat wij erachter waren en ik moet zeggen het is heel comfortabel, je hoeft niet de deur uit. Toch is er een leemte. We missen niet alleen het kerkgebouw, maar ook de mensen, het samenzijn, het zingen en daarna een praatje bij de koffie, gewoon het menselijk contact. Als ik in de St. Jan zit, heb ik altijd het gevoel dat onze voorgangers uit de Middeleeuwen en al die generaties voor ons ook al een plek hadden waar ze even rust en bezinning vonden. In die tijd had niemand van corona gehoord, maar wel van de pest die nog veel meer slachtoffers eiste en zij zaten op niet zulke gemakkelijke stoelen als wij en koffie zal er ook niet bij geweest zijn (bestond dat toen eigenlijk wel?) Gelukkig is men met vaccineren begonnen en na alle zorgverleners en huisartsen staan wij en vele gemeenteleden (ouderen) vooraan in de rij en kunnen we weer in de kerk komen en naar hartenlust zingen. Hopelijk tot over afzienbare tijd.

Loes Coster

Colofon

Redactie

Eindredactie en redacteur Maastricht:
Marije Bijleveld rijveld@gmail.com
Redacteur Vaals-Gulpen en Valkenburg-Meerssen:
Dick Knol, d.knol@hetnet.nl
Redacteur Eijsden:
Kees de Blaey, deblaey-gommers@home.nl
Begeleiding: Dominique Knols,
do.com@ziggo.nl
Vormgeving: Ben Theunissen, info@grafisquad.nl

Ledenadministratie PGMH: (verhuizing, huwelijk, geboorte, overlijden, abonnementenadministratie kerkberichten):

Dhr. Reyk van Veen, Tel.: 06-22195628;
ledenadministratie@maasheuvelland.nl
Ceresstraat 228, 6291 XZ Vaals

Contactgegevens

Protestantse Gemeente Maas-Heuvelland
www.maas-heuvelland.nl

Kerkelijk bureau
Mw. Harma Schreurs, Tel.: 06-22963990
kerkelijkbureau@maasheuvelland.nl
Vrijthof 23, 6211 LE Maastricht.

Kerkenraad PGMH
Cor Spreeuwenberg, preses 06-57946533
Pieter Caljé scriba 043-3540044
pgmhscribaat@gmail.com

Kern Maastricht

St.-Jan: Vrijthof 24, Maastricht (ingang Veldekeplein)
Predikant: Ds. Iris van der Heul
0619194804
irisvanderheul@gmail.com

Koster: dhr. Gerard Beerkens: 06-83208777
koster.sintjan.maastricht@gmail.com
Kernraad voorzitter: Renald Mackintosh
045-5650078/ rdmackintosh@kpnmail.nl

Bijzondere telefoonnummers:
St. Janskerk: 043-3216551
Trefpunt St. Jan: Aureliushof 150, 6215 SW
Maastricht: 06-46989364 (beheerder)

Heuvelland

Predikant: Ds. Harrie de Reus 06-20280345
dsdereus@ziggo.nl
Wvd. voorzitter kernraad: Ria Smit 06-434571783
Riasmit8@home.nl

Kern Vaals-Gulpen

't Gulper Hoes: Rosstraat 5, Gulpen
Ned. Herv. Kerk: Kerkstraat 47, Vaals
Koster Gulpen: Ben Theunissen 06-22492217
Koster Vaals: Babette Lemmer 0049 24153809914
en/of Dirk Krauskopf en Dorle Meisslinger
0049-175-2412618

Kern Valkenburg-Meerssen

Kloosterkerk: Oosterweg 1, Valkenburg
Kosters: Cariene Groen-Zwart 06-38018851
en/of Jo Davidse 043 6016010

Diaconie PGMH

Lies Oost: 043-3647242
liesgretha@live.nl
bankrekening NL79 RABO 0152 1293 59

Kerkrentmeesters PGMH

penningmeester@maasheuvelland.nl
bankrekening: NL 37 RABO 03 7372 4772

Protestantse Gemeente Eijsden

www.pkn-eijsden.nl Hier vindt U ook gegevens van Diaconie en Kerk-rentmeesters.
Kerkgebouw: Wilhelminastraat 1, Eijsden
Predikant: Ds. Ruud Foppen 06-22502028
ruudfoppen@xs4all.nl
Koster: Klaas Ruiter 043-4092114

Diaconie Prot. Gem. Eijsden

Zeger Vroon: 043-4092191
diaconie@pkn-eijsden.nl
bankrekening: NL27ABNA0623562537

Kerkrentmeesters Eijsden

Gert Schaart: 043-3619925
kerkrentmeesters@pkn-eijsden.nl
bankrekening: NL28ABNA0593338774

Dienstenrooster

Alle kerkdiensten onder voorbehoud en te volgen via Kerkomroep

Datum en plaats	Tijd	Voorganger	Collecte	Bijzonderheden
Zondag 7 februari				
Maastricht	10.00	Ds. H. de Reus	St. HCR Roemenië	
Gulpen	10.00	Ds. A. Hana	St. HCR Roemenië	
Eijsden	10.00	Ds. R. Foppen	St. HCR Roemenië	
Zondag 14 februari				
Maastricht	10.00	Ds. I. van der Heul	Kerk in Actie Moldavië	Carnavalszondag
Vaals	10.00	Ds. G. Smink	Kerk in Actie Moldavië	
Valkenburg	10.00	Ds. F.J. Hirs	Kerk in Actie Moldavië	
Zondag 21 februari				
Maastricht	15.00	Ds. I. van der Heul	Hulp voor mensen zonder papieren	1 ^e zondag 40 dagentijd
Gulpen	10.00	Ds. H.J.J. Drost		
Zondag 28 februari				
Maastricht	10.00	Ds. I. van der Heul	Diaconaat arme regio's	2 ^e zondag 40 dagentijd
Vaals	10.00	Ds. R. van der Spoel		
Valkenburg	10.00	Ds. H. de Reus		
Eijsden	10.00	Ds. R. van Andel	JOP	samen met Remonstranten
Zondag 7 maart				
Maastricht	10.00	Ds. I. van der Heul	Babyvoedselbank	3 ^e zondag 40 dagentijd
Gulpen	10.00	Ds. H. de Reus	Babyvoedselbank	
Zondag 14 maart				
Maastricht	10.00	Ds. R. Foppen	Noodhulp Ethiopië	4 ^e zondag 40 dagentijd
Vaals	10.00	Ds. H. de Reus	Noodhulp Ethiopië	
Valkenburg	10.00	Ds. J. Leeffers	Noodhulp Ethiopië	
Zondag 21 maart				
Maastricht	10.00	Ds. H. de Reus	Diaconie nooddoelen	5 ^e zondag 40 dagentijd
Gulpen	10.00	Ds. I. van der Heul	Diaconie nooddoelen	
Zondag 28 maart				
Maastricht	10.00	Ds. I. van der Heul	Homeless Child	Palmzondag
Vaals	10.00	Ds. H.J.J. Drost	Homeless Child	Zomertijd
Valkenburg	10.00	Ds. H. de Reus	Homeless Child	
Donderdag 1 april				
Maastricht	19.30	Ds. I. van der Heul	Voedselbank Z. Limburg	Witte Donderdag
Valkenburg	19.30	Ds. H. de Reus	Voedselbank Z. Limburg	Heilig Avondmaal
Eijsden	20.00	Ds. R. Foppen	St. Johns Hospital	Heilig Avondmaal
Vrijdag 2 april				
Maastricht	19.30	Ds. I. van der Heul	Diaconie	Goede Vrijdag
Vaals	19.30	Ds. H. de Reus	Diaconie	
Zaterdag 3 april				
Maastricht	20.30	Ds. I. van der Heul	Diaconie	Stille Zaterdag
Zondag 4 april				
Maastricht	10.00	Ds. I. van der Heul	Opbouw kerk in Syrië	Pasen
Gulpen	10.00	Ds. H. de Reus	Opbouw kerk in Syrië	
Eijsden	10.00	Ds. K. Spoelstra	Voedselbank	Remonstranten als gast